

Malmö stad

Arbetsmarknads-, gymnasie och utbildningsförvaltningen

Tillämpningsbestämmelser för skolskjuts inom gymnasiesärskolan

Malmö 2015-01-15
Ann-Sofie Nordh

1. Definitioner

Skolskjuts:

Med skolskjuts avses enligt dessa bestämmelser befordran av elev i gymnasiesärskola från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen huvudsakligen bedrivs och tillbaka.

Med skolskjuts avses även sådan befordran av elev i gymnasiesärskola i annan kommun än Malmö stad, när eleven har mottagits i den kommunen, från en eventuell tillfällig bostad i den andra kommunen till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Hemkommun:

En elevs hemkommun är den kommun i vilken eleven är folkbokförd.

För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd avses med hemkommun den kommun i vilken eleven vistas stadigvarande eller, om eleven saknar stadigvarande vistelseort, den kommun, i vilken eleven för tillfället uppehåller sig.

Färdväg:

Med färdväg avses i dessa bestämmelser vägen från hemmet (där eleven är folkbokförd) till platsen där utbildningen huvudsakligen bedrivs.

Trafikförhållanden:

Trafikförhållanden är omständigheter hänförliga till trafiken längs elevens färdväg.

Funktionsnedsättning:

Med funktionsnedsättning åsyftas i dessa bestämmelser den begränsning eller det hinder som gör att en elev till följd av skada eller sjukdom inte kan utföra en aktivitet på det sätt eller inom de gränser som kan anses normalt.

2. Rätten till skolskjuts inom gymnasiesärskola

2.1. Rättsliga förutsättningar

18 kap. 30 § första stycket skollagen: Malmöelever som går i gymnasiesärskola i Malmö stad
Malmö stad är enligt 18 kap. 30 § skollagen skyldig att sörja för att det för hemkommunens elever i den kommunala gymnasiesärskolan inom hemkommunen anordnas kostnadsfri skolskjuts, om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållandena, funktionsnedsättning hos en elev eller någon annan särskild omständighet.

Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skjuts måste anordnas från folkbokföringsadressen till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjutsningen måste anpassas till varje elevs skoltider. Det står kommunen fritt att organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt, dock med beaktande av trafikförhållanden och övriga i paragrafen angivna omständigheter.

18 kap. 31 § andra stycket skollagen: Malmöelever i annan kommuns gymnasiesärskola

Enligt 18 kap. 30 § andra stycket skollagen ska hemkommunen för elever som går in en annan kommuns gymnasiesärskola anordna skolskjuts i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

18 kap. 31 § skollagen: Malmöelever som är inackorderade i annan kommun

Enligt 18 kap 31§ skollagen har en elev som med stöd av 19 kap. 35–37 §§ skollagen går i gymnasiesärskola i en annan kommun än sin hemkommun och som på grund av skolgången måste övernatta i den kommunen, rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och den plats där utbildningen bedrivs under samma förutsättningar som gäller för elever som är hemmahörande i kommunen.

18 kap 35 § skollagen: Malmöelever i gymnasiesärskola med enskild huvudman

Enligt 18 kap. 35 § skollagen har elever i gymnasiesärskola med enskild huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts inom hemkommunen från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen huvudsakligen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till förvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Elevens hemkommun ska ombesörja att skolskjuts anordnas enligt första stycket. Kommunen är dock inte skyldig att anordna skolskjuts om organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppkommer.

Malmö stads skyldighet omfattar – under förutsättning att *inga organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår* för Malmö stad även hemkommunens elever som är mottagen i en annan kommuns gymnasiesärskola eller hemkommunens elever i gymnasiesärskola med enskild huvudman inom hemkommunen.

Organisatoriska eller ekonomiska svårigheter kan motivera ett avslag på ansökan om skolskjuts. Bedömningen av huruvida anordnandet av skolskjuts kan medföra ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen ska göras utifrån vilka skyldigheter kommunen skulle ha haft om eleven valt att gå i gymnasiesärskola i hemkommunen.

2.2 Individuell bedömning

Varje ansökan om skolskjuts ska föranleda en individuell bedömning av elevens behov av skolskjuts. Denna bedömning görs utifrån elevens ålder och mognad med hänsyn till alla i det enskilda fallet åberopade och även måhända inte åberopade omständigheter (Högsta förvaltningsdomstolens, avgörande RÅ 1993 ref. 77). Kriterierna som ska beaktas vid denna bedömning beskrivs under punkterna a) – e).

2.2.1 Bedömningskriterier

Den individuella bedömningen ska framkomma i beslutsmotiveringen.

a) Folkbokföringen m.m.

Huvudregeln

Huvudregeln är att en elev ska vara folkbokförd i Malmö stad för att vara berättigad till kostnadsfri skolskjuts.

Saknar eleven stadigvarande vistelseort, men uppehåller eleven sig för tillfället i Malmö är Malmö stad skyldig att under vissa förutsättningar anordna kostnadsfri skolskjuts.

Växelvis boende

När barn till separerade föräldrar bor lika mycket hos båda föräldrarna talar man om växelvis boende. Elevens rätt till kostnadsfri skolskjuts ska i sådant fall bedömas i förhållande till båda hemmen såvida båda dessa hem förefinns i Malmö stad (Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2002 ref. 91). En behovsprövning ska göras med utgångspunkt från varje adress för sig. När en förälders hem – vid växelvis boende – ligger i en annan kommun föreligger dock inte rätt till skolskjuts till det hemmet (Högsta förvaltningsdomstolen i mål nr 4922-13).

b) Färdvägens längd

Rätt till kostnadsfri skolskjuts i gymnasiesärskola föreligger när avståndet mellan hem och den plats där utbildningen bedrivs är minst 6 kilometer.

Enligt beslut i Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska Skånetrafikens Cykelresekarta användas för avståndsbedömning. Denna avläsning ska baseras på avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och aktuell skolas huvudentré. Är avståndskraven uppfyllda föreligger rätt till skolskjuts. Är avståndskraven inte uppfyllda fortsätter bedömningen enligt punkterna nedan.

c) Trafikförhållandena

Om närmaste lämpliga skolväg bedöms som trafikfarlig med hänsyn till elevens ålder och mognad beviljas kostnadsfri skolskjuts utan hänsyn till avståndet. Omständigheter såsom avsaknande av gångbana och trafiktäthet ska beaktas (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1994 ref. 84).

d) Funktionsnedsättning

Skolskjuts beviljas om en funktionsnedsättning medför att eleven inte kan ta sig till skolan på samma sätt som en elev utan funktionsnedsättning. Funktionsnedsättningen kan vara av varaktig eller tillfällig karaktär. Läkarintyg som styrker elevens behov av skolskjuts i anledning av funktionsnedsättningen krävs om behovet inte förefaller föreligga uppenbart.

e) Annan särskild omständighet

Även andra än de redan nämnda omständigheterna ska, när de åberopas av den enskilde, prövas individuellt.

2.2.2 Ej rätt till skolskjuts

Mottagen i gymnasiesärskola i annan kommun eller i gymnasiesärskola med enskild huvudman där ett beslut om skolskjuts det medför ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för Malmö stad

Bedömningen av huruvida anordnandet av skolskjuts i dessa fall kan medföra ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen ska göras utifrån vilka skyldigheter kommunen skulle ha haft om eleven valt att gå i gymnasiesärskola i hemkommunen.

2.2.3 Utförandet av skolskjuts

a) Färdmedel

Huvudregel

Skolskjuts utförs som huvudregel genom att eleven erhåller ett busskort för resa med kollektiva färdmedel.

Förlorat/stulet busskort ska ersättas när det gäller gymnasiesärskoleelever.

Skolskjuts med skolskjutsfordon

För elev som inte kan resa inom ramen för kollektivtrafik finns skolskjutsfordon (personbil eller buss).

En elev kan inte resa inom ramen för kollektivtrafik om

- kollektiva trafikmedel saknas
- sträckan hem-hållplats för kollektiva trafikmedel är längre än de av kommunen antagna minimiavstånd som krävs för att berättigas till skolskjuts
- sträckan hem-hållplatsen är för trafikfarlig
- restiden överskrider en mot bakgrund av elevens ålder rimlig tid att komma till skolan
- eleven har en funktionsnedsättning som medför att kollektiva färdmedel inte kan anses vara ett lämpligt alternativ
- det föreligger en annan särskild omständighet som utesluter användning av kollektiva färdmedel, t.ex. när en elev med lägre ålder måste byta buss ett flertal gånger

Självskjuts

Med självskjuts avses skjuts som ombesörjs av elev eller vårdnadshavare eller den som de sätter i sitt ställe. Självskjuts ska användas restriktivt och endast då den individuella prövningen ger vid hand att kollektiva färdmedel eller andra skolskjutsfordon inte kan nyttjas. För självskjuts lämnas ersättning per kilometer motsvarande Skatteverkets schablonbelopp för resor i tjänst. Avstånd mellan folkbokföringsadress och skola beräknas med hjälp av Eniros kartverktyg och körjournal ska lämnas in för varje månad som underlag för retroaktiv ersättning.

Det är vårdnadshavare eller myndig elev alternativt legal ställföreträdare för denne som ska åberopa och styrka att omständigheter enligt ovan föreligger.

b) Vårdnadshavare eller myndig elevs ansvar

Vårdnadshavare eller myndig elev ansvarar för att eleven kommer till och från fordonet vid hemmet/närmaste hållplats och att de uppgjorda tiderna hålls vid dessa tillfällen.

3. Ansökan

En skriftlig ansökan om behov av skolskjuts ska inlämnas till rektor i de fall eleven har sin skolgång på gymnasiesärskola med offentlig huvudman i hemkommunen.

Vid skolgång i hemkommunen vid gymnasiesärskola med enskild huvudman eller i annan kommuns gymnasiesärskola ska ansökan om skolskjuts lämnas in till Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Ansökan lämnas på särskild blankett som finns på www.malmo.se/blankettertjanster under rubriken Gymnasieskola. Ansökan ska lämnas in i anslutning till att besked om antagning meddelas för att planering av skolskjuts ska kunna göras i god tid före skolstart.

Beslut meddelas skriftligt.

4. Handläggning

Ärenden om skolskjuts är förvaltningsrättsliga ärenden som innebär myndighetsutövning mot enskild. Dessa ärenden måste handläggas i enlighet med förvaltningslagens bestämmelser.

Följande beslut i ett skolskjutsärende kan överklagas enligt 28 kap. 5 § 5 skollagen till allmän förvaltningsdomstol

18 kap. 30 § första stycket

Beslut avseende elever i gymnasiesärskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts inom hemkommunen från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka

18 kap. 31 § första stycket,

Beslut avseende elever som går i gymnasiesärskola i en annan kommun än sin hemkommun och som på grund av skolgången måste övernatta i den kommunen

Inga andra beslut om skolskjuts avseende gymnasiesärskoleelever går att överklaga enligt förvaltningsbesvärsinstitutet.

Överklagandet ska adresseras till Förvaltningsrätten i Malmö, men lämnas in hos Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, som ska göra en rättidsprövning. Ett överklagande ska ha kommit in till den beslutande myndigheten inom tre veckor från och med den dag då sökanden tagit del av beslutet.

Laglighetsprövning

Övriga beslut som inte räknas upp ovan kan endast överklagas inom ramen för det kommunalrättsliga institutet laglighetsprövning. Ett överklagande lämnas in direkt till Förvaltningsrätten i Malmö.